

Geschiedenis:

De socialistische Boeren- en Arbeidersstaat

Samenvatting DDR, 1971-1989

Kroonprins Erich Honecker verving in 1971 de 77-jarige Walter Ulbricht als partijleider. De Sovjets waren uitgekeken op de oude man.

Honecker moest de *Ostpolitik* van Brandt omarmen en verlegde de economische koers. Onder zijn leiding bleef de positie van de SED tot 1989 onaantastbaar en de Stasi oppermachtig.

Als de West-Duitsers onder leiding van Willy Brandt eind jaren zestig contact zoeken met de leiders van de DDR wil Walter Ulbricht daar niets van weten. Zijn afhoudende reactie viel niet goed in Moskou waar men juist druk bezig was met de *détente*. De communist van het eerste uur moest plaatsmaken voor de tweede man in de SED, Erich Honecker. Hij slaagde er wél in met de Bondsrepubliek tot een vergelijk te komen.

Op economisch gebied sloeg Honecker een andere weg in. Hij begreep, net als Ulbricht, dat een zeker welvaartsniveau noodzakelijk was om de sociale rust te waarborgen. Maar Ulbricht vond dat de productie van consumptieartikelen nooit belangrijker mocht zijn dan investeringen. Dat zou de staat op den duur uithollen. Burgers moesten hun verlangens naar consumptieartikelen maar uitstellen.

Honecker brak rigoureuus met de politiek van de uitgestelde consumptie. Hij wilde de bevolking tevreden stellen met woningen en luxe-artikelen. De investeringen in wegen en industrie werden op de lange baan geschoven, terwijl woningbouw en consumptie-productie ruim baan kregen.

Op korte termijn leverde de politiek van Honecker wel wat succesjes op maar ze was op lange termijn niet vol te houden. In de jaren tachtig werd duidelijk dat het beleid op lucht was gebaseerd en dat het systeem roofbouw op zichzelf had gepleegd. Het machinepark waarmee gewerkt werd, stamde nog uit de jaren twintig en dertig. De grootschalige exploitatie van bruinkool zorgde voor een gigantische milieuvervuiling, en de DDR kampte met een enorme staatsschuld.

De arbeidsproductiviteit en de consumptie bleven steeds verder achter bij die in de Bondsrepubliek. In 1989 bestond de DDR 40 jaar maar er was bitter weinig te vieren.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/129/de-socialistische-boeren-en-arbeidersstaat>